Ungdommens Nordiske Råd

6. **En gräns, en insats: Ett nordiskt ramverk för gränsöverskridande räddningsinsatser**

Föreslående organisation: Moderata Ungdomsförbundet
Understödande organisationer: Kokoomusnuoret, Unga Moderater på Åland

De nordiska länderna är en av världens mest integrerade regioner. Samtidigt är räddningstjänsterna och blåljusverksamheterna huvudsakligen organiserade med stor hänsyn till nationella gränser.

Vid akuta situationer är varje minut avgörande. Administrativa förfaranden och rättsliga oklarheter kan fördröja insatser med allvarliga konsekvenser. Trots vissa bilaterala avtal är samarbetet ojämnt och ofta beroende av lokala initiativ.

Ett gemensamt nordiskt ramverk skulle komplettera, inte ersätta, nationella räddningstjänster. Närmast tillgängliga polispatrull, ambulans eller brand- och räddningsenhet bör kunna ingripa oavsett nationsgräns. Det skulle förbättra säkerheten, använda resurser effektivare och stärka Nordens beredskap.

Genom att bygga vidare på den starka grunden för nordiskt samarbete kan vi säkerställa att gränser aldrig blir hinder för att rädda liv.

Jag föreslår att UNR arbetar för:

att uppmana de nordiska regeringarna att utveckla ett gemensamt ramverk för gränsöverskridande samarbete mellan polisen, ambulanssjukvården samt brand- och räddningstjänsterna,

att främja principen att den närmast tillgängliga räddningsresursen ska larmas och skickas till platsen oavsett nationsgränser,

att uppmuntra de nordiska länderna att årligen genomföra gemensamma gränsöverskridande övningar som involverar polisen, ambulanssjukvården samt räddnings- och insatstjänster, särskilt i gränsregioner.

9. Krav om blinde jobansøgninger

Föreslående organisation: SNUS

Ungdommens Nordiske Råd

I SNUS mener vi, at det skal gøres til et lovkrav, at man anonymiserer jobansøgninger mht. navn og billede. Dette skal sikre, at kandidater ikke fravælges på grund af etnicitet eller køn i udvælgelsesprocessen.

Det er veldokumenteret, at mennesker underbevidst er påvirkede af fordomme, vi ikke selv er klar over, vi har, og disse kommer til udtryk, når der skal tages en hurtig beslutning, såsom når man læser en jobansøgning. Ved at gøre det til et krav, at arbejdsgiverne modtager og bedømmer "blinde jobansøgninger", sikres det ved lov, at folk i Norden bliver behandlet ens, når de søger et job. For nogle stillinger giver det dog god mening ikke at have anonymiserede ansøgninger. Dette kan for eksempel være topposter i et firma, i headhunting processer eller fordi arbejdsgiveren har et mål om øget diversitet i blandt de ansatte.

Hvis det kan begrundes, at det giver specielt god mening ikke at have en blind ansøgningsproces, kan firmaer derfor vælge at gøre jobansøgningerne åbne, men det skal begrundes i opslagsteksten.

SNUS mener derfor, at

- Det skal gøres til et krav, at arbejdsgiverne modtager og bedømmer "blinde jobansøgninger"

10. Norden må styrke togtransport internt og til Europa

Föreslående organisation: SNUS

I dag står transportsektoren for rundt en tredjedel av Nordens klimagassutslipp, og internasjonale flyreiser er en stor del av dette. Tog er et mer energieffektivt transportmiddel enn både fly og bil, og det bidrar til mindre kø, mindre støy og bedre bymiljø.

Et godt togtilbud handler også om tilgjengelighet og mobilitet for folk flest. Tog til Europa gir flere reisemuligheter for studenter, turister og arbeidstakere, og styrker kontakten mellom våre land. Krigen i Ukraina vist hvor viktig jernbaneinfrastruktur er for transport av folk, våpen og forsvarsmateriell. For å styrke nordisk beredskap må vi derfor i fredstid også bygge opp vår jernbaneforbindelse internt og til Europa.

Derfor mener SNUS at de nordiske landene må ta ansvar for å bygge opp et godt togtilbud til internt i Norden og til Europa, både ved å støtte drift av eksisterende ruter og ved å bidra til etablering av nye. Togselskapene må få den statlige støtten som trengs for å

Ungdommens Nordiske Råd

opprettholde og utvide tilbudet. Det er en investering i fremtidens transport – for klimaet, for næringslivet og for alle som ønsker et grønnere reisemønster.

SNUS vil:

1. Gi økonomisk støtte til eksisterende togruter internt i Norden og til Europa
2. Etablere nye togruter internt i Norden og til Europa
3. Sikre billige billetter på togreiser i Norden og til Europa
4. Bygge ut nye og modernisere eksisterende togstrekninger mellom de nordiske landene

19. Ingen overvågning af alle for de fås skyld

Föreslående organisation: Nordens Liberale Ungdom (NLU)

Regeringer har pligt til at efterforske alvorlig kriminalitet og beskytte ofrene. Men kriminalitet begået af nogle få må ikke blive begrundelse for at reducere alle andres privatliv og sikkerhed.

EU's "protectEU" strategi bør tjene som en advarsel mod at give myndigheder adgang til krypteret privat kommunikation. Dens planer om at undersøge teknologiske løsninger, der giver politiet adgang til krypterede data.

At svække eller omgå kryptering rammer ikke kun kriminelle. Enhver sårbarhed der skabes til myndigheder, kan også svække den beskyttelse, som almindelige borgere, virksomheder og offentlige institutioner stoler på. At bekæmpe kriminalitet bør betyde at efterforske mistænkte, ikke bygge overvågningsmuligheder ind i kommunikationen for hele befolkningen.

Det er også et enormt spørgsmål om national sikkerhed. Hvis vi tillader vores regeringer uhæmmet adgang til vores data, vil fremmede magter som Rusland bruge det til at skaffe sig information. Et eksempel på det er "Salt Typhoon" angrebet i USA. Det viste, hvordan lovlige aflytningssystemer selv kan blive mål for fremmede nationer.

Ungdommens Nordiske Råd mener derfor:

- Afvise generel eller tilfældig overvågning af private kommunikationer
- Afvise krav, der svækker eller omgår ende til ende kryptering

Ungdommens Nordiske Råd

- Kræve, at påtrængende adgang til private kommunikationer er målrettet og uafhængigt godkendt
- Opretholde princippet om, at forbrydelser begået af nogle få ikke retfærdiggør, at alle behandles som potentielle mistænkte

22. Nordisk fotball-EM

Föreslående organisation: Nordiska Centerungdomens Förbund (NCF)

Fotball er en av verdens største idretter, og et europamesterskap samler mennesker på tvers av landegrenser. De nordiske landene har lange tradisjoner for samarbeid, og et felles fotball-EM kan være en måte å styrke det nordiske fellesskapet på. Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige har alle sterke fotballmiljøer og gode forutsetninger for å samarbeide godt om et større europeisk arrangement.

Store idrettsarrangementer kan gi positive ringvirkninger for lokalsamfunn, næringsliv, frivillighet og idretten. Samtidig kan det være krevende for ett enkelt nordisk land å arrangere et helt europamesterskap alene. Ved å samarbeide kan landene dele på kostnadene og bruke eksisterende stadioner og infrastruktur, fremfor å bygge store anlegg som i hovedsak skal brukes under mesterskapet.

Norden bør være en foregangsregion for hvordan store idrettsarrangementer kan gjennomføres på en bærekraftig måte. Et felles nordisk EM kan samtidig brukes til å styrke breddefotballen, kvinnefotballen, frivilligheten og idrettstilbudet for barn og unge.

UNR vil:

-Ta initiativ til et felles nordisk kandidatur til et fremtidig fotball-EM.

-At et nordisk fotball-EM i størst mulig grad skal benytte eksisterende stadioner og infrastruktur.

-At kostnader og investeringer skal fordeles rettferdig mellom de nordiske landene.

-At mesterskapet skal fordeles mellom flere nordiske regioner for å sikre aktivitet og ringvirkninger i hele Norden, som investeringer i breddefotball, kvinnefotball, frivillighet og idrett for barn og unge.

24. Förbud av turbokycklingar

Föreslående organisationer: AUF & SONK

Ungdommens Nordiske Råd

I Norden slaktas årligen hundratals miljoner kycklingar, varav en överväldigande majoritet utgörs av så kallade turbokycklingar. Detta är en framavlad ras som växer extremt snabbt. De kan bli upp till 50 gånger sin födelsevikt på endast 35 dagar. Den snabba tillväxten leder ofta till sjukdomar, smärta och för tidig död.

Produktionen präglas av hög dödlighet. Bara i Sverige dör uppskattningsvis omkring 3 miljoner kycklingar per år redan i industrin, innan de når slakt, vilket ses som ett produktionssvinn. Föräldradjuren, som behövs för att föda upp nya turbokycklingar, hålls vid liv längre men utsätts samtidigt för kronisk hunger för att hejda deras onaturliga tillväxttakt. Denna hunger kan leda till destruktiva beteenden, såsom fjäderplockning och i vissa fall kannibalism.

Turbokycklingar innebär omfattande djurlidande i hela den nordiska kycklingindustrin. Genom att ersätta snabbväxande raser med mer långsamväxande alternativ kan djurens välfärd förbättras avsevärt och ett mer hållbart system utvecklas.

- Att UNR förespråkar en övergång till långsamväxande raser inom kycklingindustrin och därmed ställer sig bakom ett förbud av turbokycklingar, med fokus på djurvälfärd och hållbar konsumtion för unga.

25. Digitale kørekort på tværs af Norden

Føreslående organisation: Nordens Liberale Ungdom

De nordiske lande har tætte bånd og en høj grad af mobilitet på tværs af grænserne. Mange nordboere bor, arbejder, studerer eller rejser i et andet nordisk land end det, hvor de er statsborgere. I dag er digitale kørekort nationale og kan ikke bruges som gyldig dokumentation på tværs af de nordiske lande. Det betyder, at borgere, der færdes på tværs af grænserne, er nødt til at medbringe et fysisk kørekort, på trods af at de har et gyldigt digitalt kørekort.

Digitale løsninger bør ikke stoppe ved landegrænsen. En fælles nordisk ordning vil gøre det lettere for borgere at færdes på tværs af Norden og samtidig understøtte den frie bevægelighed. Fælles tekniske og sikkerhedsmæssige standarder kan sikre, at digitale kørekort kan kontrolleres på en sikker og effektiv måde.

Derfor foreslår UNR at:

• Digitale kørekort fra de nordiske lande skal anerkendes som gyldig dokumentation i hele Norden

Ungdommens Nordiske Råd

• De nordiske lande samarbejder om fælles tekniske og sikkerhedsmæssige standarder for digitale kørekort

30. Lad folk tage ansvar for deres alkoholforbrug

Forslagsstiller: Venstres Ungdom
Forslagsstøtter: Ungmannafelagið Samband, Framsøking Ung, Liberal Alliances Ungdom

Flere nordiske lande har stramme regler for salg af alkohol. Det begrundes ofte med hensyn til folkesundheden og ønsket om at begrænse alkoholforbruget. Restriktive regler er dog ikke i sig selv en garanti for en ansvarlig alkoholkultur.

I Finland blev grænsen for salg af gærede alkoholiske drikke i almindelige butikker hævet fra 5,5 til 8 procent i 2024. Alligevel fortsatte det registrerede alkoholforbrug med at falde i 2025. Det viser, at friere adgang og faldende forbrug godt kan gå hånd i hånd.

Alkohol er samtidig en del af nordiske kulturtraditioner. I Danmark er eksempelvis øl og snaps til julefrokosten almindeligt. Unødigt stramme regler begrænser friheden til at videreføre disse traditioner, og dansk alkoholkultur skal ikke stilles ringere i andre nordiske lande.

Unge skal lære at omgås alkohol ansvarligt gennem oplysning, dialog og trygge rammer. Stramme regler risikerer at skubbe forbruget ud i det skjulte, hvor alkohol skaffes ad bagveje. Målet bør være ansvarlige alkoholvaner og respekt for både dem, der drikker, og dem, der lader være.

Ungdommens Nordiske Råd mener, at vi bør:
- Tillade salg af øl, vin og andre alkoholiske drikke i almindelige butikker, herunder spiritus, og afskaffe statslige salgsmonopoler.
- Tillade køb af alkohol op til 16,5 procent fra 16 år og al alkohol fra 18 år.
- Fremme ansvarlige alkoholvaner blandt unge gennem oplysning og dialog frem for yderligere generelle restriktioner.
- Respektere nordiske alkoholkulturer, herunder danske traditioner, i det nordiske samarbejde.